

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200676
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8521200676.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v právnej veci žalobcu: T. M. I., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Z. XX/X, XXX XX L., právne zastúpený: JUDr. Marián Geleneky, advokát, so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, v konaní o náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6.756,88 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 7.5.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu súdu 12.5.2021 domáhal voči žalovanej náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci nezákonným rozhodnutím, a to vo výške 6.756,88 eur s príslušenstvom.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície v Starej Ľubovni ČVS: ORP-33/KP-SL-2013 zo dňa 17.2.2014 bolo začaté trestné stíhanie a zároveň mu bolo vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni zo dňa 15.4.2014 sp. zn. Pv 96/13/7710 zamietnutá ako nedôvodná. Dňa 28.1.2015 podal prokurátor Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni podľa § 234 ods. 1 Tr. por. obžalobu na žalobcu pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. Rozsudkom Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 30.11.2018 sp. zn. 1T/12/2015 bol žalobca a spol. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby zo dňa 28.1.2015. Proti predmetnému rozsudku bolo zahlásené odvolanie po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní dňa 30.11.2018 okresným prokurátorom čo do výroku o oslobodení obžalovaného žalobcu. Krajský súd v Prešove svojim uznesením zo dňa 16.9.2020 sp. zn. 6To/27/2020-2278 podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátora. Na základe uvedeného nadobudol rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa právoplatnosť dňa 16.9.2020 spojený s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.9.2020.

3. Dňa 21.12.2020 požiadal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu Generálnu prokuratúru SR (ďalej len „GP SR“) a podaním zo dňa 22.12.2020 Ministerstvo vnútra SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci z titulu náhrady

trov obhajoby v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 1T/1/2015 v spojení s trestným konaním vedeným na Krajskom súde v Prešove sp. zn. 6To/27/2020 a jeho uspokojenie v šesťmesačnej lehote. Dňa 25.1.2021 bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené podanie Ministerstva vnútra SR, ktorým žalobcovi oznámilo, že jeho žiadosť postúpili GP SR. Dňa 6.5.2021 bolo žalobcovi doručené oznámenie GP SR, v ktorom sa konštatovalo, že nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, ktoré v čase jeho vydania spĺňalo zákonné kritéria, a teda bolo rozhodnutím zákonným a iba neskôr na základe dokazovania bol súdom ustálený iný právny záver. Prípadnú konštrukciu spočívajúcu v tom, že nezákonným je uznesenie o vznesení obvinenia, a to spätne s poukázaním na to, že obvinený bol spod obžaloby oslobodený, nemožno akceptovať. Rovnaké konštatovanie platí aj vo vzťahu k postupu prokurátora, ktorý zamietol sťažnosť obvineného podanú proti uzneseniu o vznesení obvinenia a potom podal obžalobu. V čase zamietnutia sťažnosti a podania obžaloby bol dostatočne podložený záver, že žalobca sa stíhaného prečinu dopustil a o tom svedčí aj postup súdu. Obžalobu prokurátora súd akceptoval a nariadil hlavné pojednávanie. Záverom žalovaná uviedla, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu na náhradu škody uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca svoj nárok právne odôvodnil v žalobe citovanými § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1 písm. b) a f), m), § 4 ods. 3, § 5 ods. 1, § 15 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. S poukazom na citované zákonné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. žalobca tvrdí, že v súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu, svoj názor oprel o rozhodnutie R 35/1991. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 prvá veta č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/289/2014, z ktorého časť aj doslovne citoval. Poukazujúc na uvedené skutočnosti, ako aj na príslušné ustanovenia zákona č. 514/2013 Z. z. má za to, že nárok žalobcu je opodstatnený a dôvodný a vzhľadom na to, že zo strany žalovaného nedošlo k dobrovoľnému plneniu, žalobca sa musí domáhať právnej ochrany podaním žaloby na súd.

4. K žalobe pripojil listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a to vyčíslenie trov obhajoby JUDr. Mariánom Gelenekym zo dňa 10.11.2020 na sumu 6.756,88 eur, výpis z účtu zo Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 2.12.2020 o zaplatení trov obhajoby žalobcom v sume 6.756,80 eur, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 21.12.2020 adresovanú Generálnej prokuratúre SR, odpoveď Generálnej prokuratúry zo dňa 5.5.2021 č. VI/4 Gc 200/20/1000-6, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 22.12.2020 adresovanú Ministerstvu vnútra SR, upovedomenie Ministerstva vnútra SR č. SL-OPS1-P-169/2020 o odstúpení žiadosti Generálnej prokuratúry zo dňa 7.1.2021, uznesenie OR PZ, Odboru kriminálnej polície (OKP) v Starej Ľubovni ČVS: ORP-33/KP-SL-2013 zo dňa 17.2.2014, sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu zo dňa 27.2.2014, uznesenie Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 96/13/7710-50 zo dňa 15.4.2014, obžalobu Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 96/13/7710-78 zo dňa 28.1.2015, rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/12/2015-2201 zo dňa 30.11.2019, odvolanie prokurátora proti tomuto rozsudku zo dňa 28.2.2020 a uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6To/27/2020-2278 zo dňa 16.9.2020.

5. Žalovaná prostredníctvom svojho zástupcu vo vyjadrení nesúhlasila so žalobou a navrhla ju zamietnuť. Nárok žalobcu neuznala v celom rozsahu, pretože je nedôvodný. Trestné stíhanie bolo začaté a žalobcovi a spol. bolo vznesené obvinenie pre prečin všeobecné ohrozenie podľa § 285 ods, 1, 3 písm. a) Tr. zák. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry ako nedôvodná zamietnutá. Dňa 28.1.2015 podal prokurátor na žalobcu a spol. obžalobu pre prečin všeobecné ohrozenie podľa § 285 ods. 1 ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Vyhodnotením vykonaného dokazovania v prípravnom konaní vzišiel

dôvod na podanie obžaloby na žalobcu ako aj ďalších obvinených, nakoľko dôkazy nasvedčovali spáchaniu trestného činu obvineným, čo vyplynulo z viacerých dôkazov, okrem iného aj z výsluchu svedka T. O. M., ktorý uviedol, že T. M. I. mal vedomosť o tom, že v zmluve o dielo bol uvedený ako stavbyvedúci, ktorý riadil skupinu pracovníkov, pričom dôvodnosť podania obžaloby vyplývala aj z vykonaného znaleckého dokazovania. Posúdením a vyhodnotením zistených skutočností preto nebolo možné o trestnom oznámení rozhodnúť inak, ako začať trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesť žalobcovi obvinenie pre prečin všeobecné ohrozenie podľa § 285 ods. 1, 3 písm. a) Tr. zák. Z tohto dôvodu bola konštatovaná zákonnosť, správnosť a dôvodnosť uznesenia vyšetrovateľa PZ, OR PZ v Starej Ľubovni, Odboru kriminálnej polície, sp. zn.: ORP-33/KP-SL-2013 zo dňa 17.2.2014. S poukazom na § 206 ods. 1 Tr. poriadku, ktorý citovala, poukázala na rôznu mieru istoty potrebnej pre vznesenie obvinenie, postavenie obvineného pred súd a pre rozhodnutie súdu o vinnu obžalovaného. Preto základnou úlohou pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia bolo posúdiť, či vyšetrovateľ postupoval v súlade so zákonnými kritériami uvedenými v ustanovení § 206 ods. 1 Trestného poriadku, čiže posúdiť, či z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplývajú také skutočnosti a skutkové zistenia, ktoré dostatočne nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo obvinenému vznesené obvinenie, sa stal, že tento skutok je trestným činom a že ho mal spáchať práve obvinený T. M. I. ako aj ďalší obvinení. Ďalej poukázala na to, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné len z dôvodu, že obvinený nebol právoplatne odsúdený, teda že sa nepotvrdila pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu existujúca v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia. Ďalej popísala zhodne so žalobcom ako vo veci rozhodol okresný súd a následne odvolací súd a v tej súvislosti citovala z rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/201/2007 so zdôraznením názoru vysloveného v tomto rozhodnutí, že nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby. Ďalej poukázala na podmienku upravenú v § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. pre možnosť uplatnenia zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie, a to zrušenie takéhoto rozhodnutia. Uznesenie o vznesení obvinenia, resp. uznesenie o zamietnutí sťažnosti žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia neboli zrušené ani zmenené, teda nemožno ich považovať za nezákonné. Skutočnosť, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, nespôsobuje spätne nezákonnosť rozhodnutí orgánov prípravného konania. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, z ktorého citoval časť, v ktorej bol vyslovený názor o tom, že ak uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené, nemožno ho bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. odporujúce zákonu iba z dôvodu, že sa pravdepodobnosť o spáchaní skutku určitou osobou neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Tiež namietala, že súčasná platná a účinná legislatíva vylučuje možnosť náhrady trov obhajoby osobe, ktorá bola oslobodená spod obžaloby a táto nemôže byť obchádzaná uplatňovaním nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Ďalej uviedla, že trestné konanie má svoje štádiá, ktoré sú kvalitatívne odlišné a súčasne sa sčasti spravujú aj rozličnými pravidlami, pričom poukázala na § 10 ods. 15 Trestného poriadku. Úlohou prípravného konania je vykonanie dokazovania, ktoré povedie k potvrdeniu alebo k vyvráteniu pôvodného podozrenia zo spáchania konkrétneho skutku kvalifikovaného ako určitý trestný čin, a to konkrétnou osobou. Trestné stíhanie vo veci sa vedie, keď je dané dôvodné podozrenie, že došlo ku spáchaniu trestného činu, ale ešte nie je možné určiť, ktorá osoba je z jeho spáchania podozrivá. Pre vznesenie obvinenia je potrebná určitá vyššia miera pravdepodobnosti, že skutku, napĺňajúceho znaky skutkovej podstaty trestného činu, sa dopustila konkrétna osoba. Stačí iba určitá miera pravdepodobnosti, zákon nevyžaduje a ani nemôže vyžadovať úplnú istotu. Pre uskutočnenie prípravného konania sa nevyžaduje istota o existencii skutku, ani o osobe páchatela, resp. o zavinení konkrétnej osoby, pričom každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinnu. Pripomenula, že Trestný poriadok zakotvuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Vyslovila názor, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody, keďže v danom prípade na to neboli splnené všetky zákonné podmienky. Vo vzťahu k uplatneným trovám konania, náhradám právneho zastúpenia namietla, že trovky konania neboli, podľa jej názoru vypočítané správne, nakoľko žalobca použil nesprávny výpočtový základ pri vypočítavaní režijného paušálu, ako aj náhrady za stratu času, kedy režijný paušál vypočítaval podľa aktuálneho roka a nie v zmysle ustanovenia § 1 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z.

6. Žalobca v replike zo dňa 25.8.2021 uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe, pričom svoj nárok upiera o ustanovenie zákona č. 54/2013 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalovaný náležite na základe sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia

sa dôsledne nezaoberal skutkovým stavom veci a napriek výsledku vyšetrovania a vykonaného dokazovania podal obžalobu na žalobcu. V skutočnosti prokurátor sa náležite nezaoberal zisteným skutkovým stavom veci, čo vyústilo do ďalšieho nezákonného postupu, keď na žalobcu podal obžalobu na súd. V trestnej veci, ktorá bola vedená proti žalobcovi, od samého začiatku nebolo preukázané, že by sa dopustil skutku, ktorý mu je kladený za vinu. V tejto súvislosti zdôraznil, že žalobca sa od samého začiatku bránil proti vznesenému obvineniu, keď podal v zákonnej lehote sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktorú okresný prokurátor zamietol a svoje rozhodnutie odôvodnil aj tým, že obvinenie je dôvodné. Teda už aj v tomto smere pochybila okresná prokuratúra, keď sa náležite a dôsledne nevenovala podanej sťažnosti proti vznesenému obvineniu. Nakoniec Okresná prokuratúra v Starej Ľubovni podala na Okresný súd v Starej Ľubovni obžalobu, spod ktorej bol žalobca rozhodnutím Okresného súdu Stará Ľubovňa v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove oslobodený. V predmetnom konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca žiadnym spôsobom nezapríčinil dôvod trestného stíhania, nebolo preukázané, že sa dopustil skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Teda v danom prípade sa rozhodne nejedná o to, aby uplatnenie nároku na náhradu škody žalobcovi bolo v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca zdôraznil, že v danom prípade sa jedná o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu pri výkone verejnej moci (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Nemožno teda súhlasiť s tvrdením žalovaného, že žaloba je nedôvodná. Otázkou zodpovednosti štátu za škodu v prípade, že došlo k zastaveniu trestného stíhania resp. k oslobodeniu spod obžaloby riešil Najvyšší súd SR vo svojich viacerých rozhodnutiach, ako napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 14/2010, pričom žalobca časť tohto rozhodnutia vo svojom vyjadrení doslovne cituje. Pokiaľ sa jedná o námietku žalovaného v súvislosti s výškou požadovanej náhrady škody, žalobca má za to, že pri výpočte režížného paušálu postupoval v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z., na tento sa nevzťahuje ustanovenie § 1 ods. 4 vyhlášky, ale ustanovenie § 16 ods. 3 v spojení s ustanovením § 1 ods. 3 vyhlášky a preto použil ich hodnoty platné pre konkrétny kalendárny rok v ktorom bol ten - ktorý úkon právnej služby vykonaný. Poukazujúc na uvedené je žalobca jednoznačne toho názoru, že pri výpočte trov konania postupoval zákonne a správne. Navrhol, aby súd podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Žalovaná sa k replike žalobcu nevyjadřila.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 31.3.2022, na pojednávanie sa dostavil žalobca a jeho právny zástupca a zástupca žalovanej. Právny zástupca žalobcu, ako aj zástupca žalovanej zotrvali na svojich doterajších vyjadreniach a tvrdeniach. Žalobca sa pripojil k prednesu svojho právneho zástupcu.

9. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom v priebehu konania (ako sú uvedené v bode 4 tohto odôvodnenia) zistil, že skutkový stav týkajúci sa začatia trestného stíhania, vznesenia obvinenia žalobcovi, podania sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia, rozhodnutia o ňom vyšetrovateľom a Okresnou prokuratúrou v Starej Ľubovni, podania obžaloby na súd, vydania rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, odvolania žalovanej voči nemu, vydania uznesenia Krajského súdu v Prešove, podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre SR a výsledku vybavenia tejto žiadosti súhlasí so stavom, ako bol popísaný v žalobe a ako je uvedené v bode 2 a 3 tohto odôvodnenia, preto konštatuje zistenie tohto skutkového stavu bez toho, aby ho opätovne rozpisoval aj na tomto mieste. Po právoplatnom skončení veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 1T/12/2015 obhajca žalobcu vyčíslil trovy konania za zastupovane žalobcu v uvedenom konaní v celkovej sume 6.756,88 eur a žalobcovi vystavil faktúru č. 200058 so splatnosťou do 10.12.2020, ktorú žalobca uhradil dňa 2.12.2020. Tieto skutkové okolnosti prípadu ani neboli medzi stranami sporné.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia.

10. Pri posudzovaní podanej žaloby súd vychádzal z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom a účinnom od 1.1.2013.

11. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím.

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

14. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

15. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

16. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

18. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

19. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

21. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

22. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

23. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

24. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, ak odsek 4 neustanovuje inak (ďalej len „výpočtový základ“).

25. Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

26. Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnom do 30.6.2013, od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

27. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnom od 1.1.2005, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

28. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

29. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Na základe zisteného skutkového stavu, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd právne uzatvára:

31. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

32. Otázka, či štát zodpovedá za škodu aj v prípade, že došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, sa riešila už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, a to napr. aj v rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010 z 30.3.2011, v ktorom bol vyslovený názor, že: "V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania

vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a v konaní, v ktorom bolo trestné stíhanie zastavené. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená." Rovnaké závery boli vyslovené aj v ďalších rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 (vydaného po rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/201/2007, na ktoré odkazovala žalovaná), či v rozhodnutiach Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 <<http://merit.slv.cz/II.US25/2011>> a I. US 320/2016 (takisto vydaného po rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 163/2013, na ktoré odkazovala žalovaná).

33. V súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo zastavením alebo oslobodením spod obžaloby. Ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zásadne právo na náhradu škody vrátane náhrady nákladov na trovy obhajoby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom sa v konaní o náhrade škody nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania, ale postačuje právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania alebo právoplatný oslobodzujúci rozsudok z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku (ide o „kvázi-nezákonné“ rozhodnutie). Pre správnu interpretáciu § 6 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v časti zrušenia, resp. zmeny nezákonného rozhodnutia je potrebné splnenie tejto podmienky v tomto prípade vykladať extenzívne. Zmyslu a účelu tohto ustanovenia zodpovedá výklad, podľa ktorého rovnaké dôsledky ako zrušenie, resp. zmena nezákonného rozhodnutia o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutia o väzbe má tiež rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku, čo znamená, že v konaní pred súdom sa nepotvrdilo, že by sa stal skutok uvedený v obžalobe alebo že by skutok bol trestným činom, príp. že by ho spáchal obžalovaný a zakladá to nezákonnosť rozhodnutí o vznesení obvinenia, ktorých dôsledkom následne bolo samotné podanie obžaloby. Danosť nezákonnosti rozhodnutia sa nemusí prejaviť na začiatku trestného stíhania, prípadne v čase podania obžaloby, ale môže byť zistená a konštatovaná až v konečnom rozhodnutí v konaní pred súdom, avšak ani uvedená skutočnosť štát nezbujuje zodpovednosti za škodu, ktorá v dôsledku takéhto zistenia (napr. oslobodzujúcim rozsudkom) dotknutému subjektu vznikla v podobe jeho nákladov a trov konania a ktorá sa v takom prípade primárne odvíja od príslušného rozhodnutia, počnúc ktorým bolo trestné stíhanie vedené voči konkrétnej osobe, t.j. od uznesenia o vznesení obvinenia. Na takýto prípad je potom potrebné aplikovať právnu úpravu, ktorá je danému prípadu najbližšia, a to úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

34. Zákon č. 514/3003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Je teda možné súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (ako to konštatuje aj Ústavný súd SR v náleze pod sp. zn. II. ÚS 163/2013). Podobne možno prisvedčiť žalovanej, že trestné stíhanie vo veci sa vedie, keď je dané dôvodné podozrenie, že došlo ku spáchaniu trestného činu, ale ešte nie je možné určiť, ktorá osoba je z jeho spáchania podozrivá a že pre jednotlivé štádia trestného konania postačuje iná miera pravdepodobnosti. Ako však už bolo uvedené vyššie, zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné a dôvodné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho vzhľadom na jeho konečný výsledok treba považovať za nezákonné (uplatňuje sa fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania) práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Pri oslobodení spod obžaloby je pritom podstatné posledné rozhodnutie príslušného súdu o obžalobe, teda ani skutočnosť, že napr. obžalovaný bol súdom prvého stupňa aspoň sčasti uznaný vinným na základe obžaloby nič nemení na vyššie uvedených názoroch súdu, ak v konečnom dôsledku odvolací súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu, príp. v časti, v ktorej bol uznaný za vinného.

35. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade má preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Za takéto rozhodnutie súd považuje uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s uznesením prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Z predloženej faktúry obhajcu žalobcu a z výpisu z účtu zo Slovenskej sporiteľne mal súd preukázaný aj vznik škody na strane žalobcu, pričom tieto trovy by nepochybne nevznikli, ak by na základe sťažnosti nebolo pokračované v trestnom stíhaní žalobcu. Takisto vzhľadom na okolnosti prípadu mal súd preukázané, že orgánom, ktorý má konať za štát je v zmysle cit. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strana prokuratúry zamietnutá a bola podaná obžaloba na súd.

36. Súd sa následne zaoberal uplatneným nárokom z pohľadu jeho výšky. Náhrada škody za trovy právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní - t.j. trov jeho obhajoby advokátom - bola žalobcom požadovaná vo výške spolu 6.756,88 eur. Zástupca žalovanej namietal vo vzťahu k výške uplatneného nároku správnosť výpočtu vyúčtovaných trov. Podstatou tejto námietky bolo použitie nesprávneho výpočtového základu pri vypočítavaní režijného paušálu, ako aj náhrady za stratu času, kedy právny zástupca žalobcu režijný paušál vypočítaval podľa aktuálneho roka a nie v zmysle ustanovenia § 1 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. Rozsah úkonov a ani výška tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnej pomoci nebola žalovanou namietaná, preto túto časť nároku žalobcu považoval súd za nespornú (§ 151 ods. 1, § 186 ods. 2 CSP).

37. Námietky žalovanej ohľadom nesprávneho výpočtu režijného paušálu a náhrady za stratu času považoval súd za neopodstatnené. Na výpočet režijného paušálu a výšku náhrady stratu času sa nevzťahuje ustanovenie § 1 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. tak, ako to uvádza žalovaná, ale aplikuje sa na ne ustanovenie § 16 ods. 3 vyhlášky (režijný paušál) a § 17 ods. 1 vyhlášky (náhrada za stratu času) v spojení s ustanovením § 1 ods. 3 vyhlášky 655/2004 Z.z., v zmysle ktorých (na účely výpočtu režijného paušálu a náhrady za stratu času) je výpočtovým základom priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka. Takáto úprava výpočtu režijného paušálu (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) a náhrady za stratu času (§ 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.) platila počas celej doby obhajoby. Po kontrole vyúčtovania trov právneho zastúpenia právnym zástupcom žalobcu, v rozsahu namietanom žalovanou vo vyjadrení zo dňa 2.8.2021, dospel súd k záveru, že právny zástupca žalobcu pri výpočte režijného paušálu a náhrady za stratu času postupoval v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. a teda žalobca si aj v tejto časti uplatnil trovy právnej pomoci v správnej výške.

38. Súd tak považoval nárok žalobcu v celom rozsahu za dôvodný a preto žalobe o zaplatenie 6.756,88 eur v plnom rozsahu vyhovel.

39. Súd zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle cit. právnych predpisov, pretože je v omeškani s plnením peňažného záväzku. Žalobca v žalobe uviedol, že si uplatňuje úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo žalovanej sumy od 2.12.2020 do zaplatenia, t. j. odo dňa podania žalobného návrhu na súd do zaplatenia. Na pojednávaní na výzvu súdu spresnil svoj návrh tak, že úroky z omeškania si uplatňuje odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia Generálnej prokuratúry SR o vybavení žiadosti žalobcu, teda od 7.5.2021 do zaplatenia.

40. Podmienkou žalovateľnosti nárokov uplatnených v tomto konaní je podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá bola Generálnej prokuratúre doručená dňa 21.12.2020. Žalovaná sa do omeškania dostáva buď uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, v ktorej podľa § 16 ods. 4 uvedeného zákona môže príslušný orgán konajúci za žalovanú uspokojiť nárok na náhradu škody, alebo dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody. Z odpovede GP SR zo dňa 5.5.2021 vyplýva, že nárok žalobcu neuspokojí ani čiastočne. Odpoveď bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu dňa 6.5.2021. Žalovaná sa tak so splnením oprávnených nárokov žalobcu dostala do omeškania po doručení odpovede, že nárok žalobcu neuspokojí. V danom prípade žalobcovi prislúchajú úroky z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB k 7.5.2021 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Keďže žalobca si úrok uplatnil v zákonnej výške, súd mu ho priznal, a to tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti tohto rozsudku.

Trovy konania

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní celkom úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.